

Віктор ВЕРБИЧ

ЧАСОПЛИНУ
НЕВИДИМИ
ГРАНІ

Вірші

Луцьк - 2005

УДК 821. 161. 2-1
ББК 84. 4 УКР 6-5
В 31

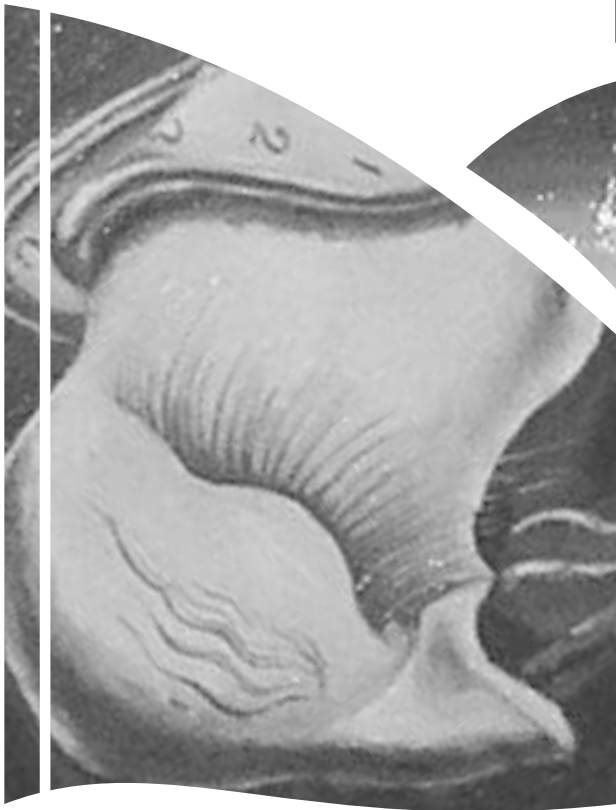
”Часоплину невидимі грані” - спроба зазирнути у сутність таїни буття, яка проявляється щомиті. У цих текстах, написаних в основному впродовж 2005 року, - данина вдячності Творцеві за дар жити і мати власну стежину. Віктор Вербич (народився 13 травня 1956 року в селі Грибовиця на Волині) - член Національних спілок письменників і журналістів, працює кореспондентом газети ”Сім’я і дім. Народна трибуна”. З-під його пера побачили світ книги віршів ”Відлуння ночі”, ”Зорянчині малюнки”, ”У полотно снігів”, ”Подих вирію”, ”Зблиски задзеркала”, ”В обіймах зустрічепрощань”, ”Повернення”, п’єса ”Голоп’єдестальний період”. Здав до друку книгу есеїв і діалогів ”Під куполом спільного неба”.

Редактор - Зоряна Вербич
При оформленні обкладинки використано
фрагмент картини Сальвадора Далі
”Розмитий час”

ISBN 966-8575-40-7

© Вербич В., вірші, 2005;
© Криштальський А., дизайн, 2005.

У ВІДСВІТАХ ОБЛИЧ

***

У погляді -
Вічності мить,
Зникаюча казка нічна.
В дерева,
Що стали людьми,
Утілює душі
Весна.
Здивований грішник святий,
Закута льодами ріка.
Обліплені снігом хрести -
Повернення карб.

***

Церква сповита
У зоряне сніво.
Колами - свічі.
Пасхальна пора.
В прихистку світла
Розквітлої сливи
Аж просвітлілий жебрак.

Скроплені
Маски і лиця.
Великдень.
Сходу сивінь
У пелюсточках свіч.
Всміхнений люд.
А придивишся -
Видно:
Краплі прозорі
У кутиках віч.

Ще владарює,
Щоб танути, темінь,
В сонці спаливши
Убрання старе.
Дзвони.
Христосання.
Хресні знамення.
Тисячократне відлуння:
"... ВОСКРЕС!"

КРЕМЕНЕЦЬ

Блукали між тіней
Козацтва та Бони,
Вслухалися в міф
Солов'їного гаю.
А Кременець -
Як на казковій долоні,
З-під обрію -
Золотобанний Почаїв.

Під привидом замку -
Нарцисами хмари.
Історія - мати.
Каміння тепліє.
Тут, ближче до неба, -
Закохані пари
Та юні самотності
Меланхолійні.

Вздовж битого шляху -
Кущі яворові
Й сосна, де Словацький
Спинявся на хвилинку.
Тут навіть безмовність
Божевественна словом
І сонцем бурштинніє
Кожна росинка.

***

Береза, що з туману виплила,
У гніздах виколісує тінь сну,
Коли чернець на дошці липовій
Дописує в Її очах весну.
Пречиста із ікони молиться...
Береза білостоцька,
Плин століть.
У центрі Всесвіту -
Околиця,
Де з пензлем
Кондзелевич Йов
Стоїть.

ЛИЦАР

Йосипові Струцюку

Ще серцелисточки кленові,
Ще тиші осіння замрія...
А вже втаємниченим словом
Тепліє росинка на вії.

Казкова колиска-планета,
Епоха старечо-дитинна.
Півтисячоліття поетом
Преблагословенна Вкраїна.

Пив чашу палючого болю,
Та сонце світило у слові.
Поет, будши лицарем долі,
Лишається бранцем любові.

Творцеві й за рабство спасибі.
Обов'язку радісний фатум.
Навіщо колекція німбів,
Коли дано творчості свято...

***

Автобус муркоче про вчора.
Салон додивляється сни,
Не чуючи воронів хору,
Що дивляться в очі весни.

Зорю допиваючи, захід
Шипшиновим цвітом зайнявсь.
Тополі на Чорному шляху
Розкидали тіней пасьянс.

***

У зіницях сонця,
В старцеві дитини
Вже не впізнаєш,
Мій світе...
Та стою
Під небом
Співів солов'їних:
Серцем слухаю,
Як жити.

***

Господь господарює у господі,
За днями дні й літа
Веде гостинець.
Всі - гості тут:
І всміхнений господар,
Й за вбогість вдячна
Господиня.

У "ЦАРСЬКОМУ СЕЛІ"

Під вечір -
Пророцтво зозулі,
І жаб'ячий хор -
Серед ночі.
Уранці
Виспівують кулі,
А вдень
Відпливають
В сни
Очі.

СТРІТЕННЯ

Сніжно сліпить очі.
День ледь-ледь зурочений.
Небо в душу дихає
Сяйливо крилами.
Зранку кожна гілка
Всипана листочками,
Схожими на папороть,
Одначе білими.

Світ як світла храм.
Святково тихо.
Стрітєння.
Син Господній
Залишається людиною.
І чорноліс навіть
Іскрозірно квітне, як
Снивоказка.
Сад -
У володінні інею.

***

Ні сліду.
На снігу -
Руді проталини.
Поглинута березами дорога.
Рахує сонний дятел
Дні на яблуні.
Безлюддя.
І жива присутність Бога.

Дім - пустка.
Вікна навхрест - дошками.
Фігура-хрест.
Вдивляється ворона,
Як блудить
Душами калиноокими
Печаль
Немовлена і невимовна.

***

Згуртувались у кнайпі-гадючнику,
Де за ґратами
Скло соловіє,
Кільканадцять веселих
Мучеників
А чи бранців
Зеленого змія.

Хаотичні, неслухані сповіді -
Пеклорай
На тлі випарів п'яних.
Тонни болю -
У кожному погляді,
Очі -
Сміхом бинтовані рани.

Територія лицарів з префіксом
Екс, або
Незбагненна безодня.
Мить гоморро-содомно-кортеліська,
І забуте майбутнім
Сьогодні.

* * *

Не можна
Оминути неминуче:
Нікого справді
Не врятує втеча.
Зневага славна,
А вінці колючі.
Не встиг сказати:
"Ранок!",
А вже вечір.

* * *

Утіхою гріхоспокути
Втамовані радощі й болі.
Пливемо,
Ніким не почуті,
У ще
Не озвучений
Голос.

Тролейбус "Вокзал - Гаразджа":
Повернення з дому до дому.
На спомин
Хай сніг розкаже
Усім
Про незнане
Нікому.

МАНДРІВНИК

Вдихаючи тишу калинову,
Ідеш до крайнеба оселі:
Слова, не вернувши,
Покинули -
Як ріки
Змертвілу пустелю.

Снить ворон
У помислах царственних
У прихистку
Сонного граба...
Століття -
Самотності збратані.
Куди ти,
Ілюзії рабе?

***

Пергаменту - півтисячоліття.
На аркуші - вирок Волині.
Блукаючим плетивом літер
Гукаю учора із нині.

Вердикти для всіх - на пергаменті
(Герої, мерзота і сірість)
З телятка, чия тонка шкіра -
Ім'я історичної пам'яті.

* * *

Часоплину
Невидимі грані.
Вітродощ.
Сльозокраплі на склі.
Циферблати
Розмиті туманом.
Ніби світ
Сальвадора Далі.

***

Самотина століть -
Як сповідь,
Як споконвічна
Притча притч.
У снів
Сніжної половини -
Судьба
У відсвітах
Облич.

***

Суцвіття фонтану.
Воронячі зграї.
Дощ. Ковель в тумані,
Та сальвій жарини.
Блукаю бульваром.
Стрічаюсь-прощаюсь,
Вдихаючи вальс
Тоскносірих пилинок.

Стіна, оповита
Загадкою хмелю.
Вже бронзова Леся.
Ще сяючі квіти.
А небо, мов купол
Зі Светіцховелі,
На плечі лягає
Печаллю століття.

Вже годі впізнати
У спогадах-тінях
Проміння очей
Та молитву освідчень.
Ходжу і прощаюсь.
Дощу крапельини
У марево танцю
Правічного кличуть.

ДНІ ПОЛІЧИТИ ХОТІВ

***

Украли годину часу,
Обіцяють повернути восени.
Але ж зараз весна.
Кого із нас дочекається
Осінь...

***

П'ючи сік із берези,
Ніяк
Не усвідомлю
Себе
Вампіром.

***

Прозорі куполи
На карому окулярі калюжі
То народжуються, то вмирають.
Дощ.

***

Трасою - машини,
Як зірвані з ланцюга
Собаки.
Наближається свято.

***

Напередодні Великодня
Дітлахи
На базарі
Купували мечі,
Скопійовані
Зі зброї воїнів Пілата.
У дзеркалах лез
З'являлися обличчя,
В яких хлопчачки
Ще не впізнавали
Себе.

***

Пахне ялина
Дошками для трун-човнів.
Колише пісню
Про шляхи, що губляться
В золотих пісках забуття.

***

Постукав дятел
До володаря лісу:
"Лікаря кликав?"
А дуб хитнув кроною:
"Дні полічити хотів".

***

Старий мандрівник
Зазирнув у калюжу
І впізнав сонце:
"А казали, що згасло".
Йде, опромінюючи шлях.

***

Тут пив горілку
Пауло Коельо та
Вслухався в очі
Тендітної львів'янки.
Хміль не проходить досі.

***

...бо пізно прийшла,
Щоб мені передати
Твій поцілунок.
То й залишилась на ніч.
Зову її тобою.

***

Куди, хлопчику
З біноклем біля очей,
Так вдивляєшся?
Майбутнє - не в далині,
Заплющ очі - побачиш.

***

Пахучий дощ.
Дід в альтанці згадував,
Як хлопцем пас гусей,
А подвійна райдуга
Пила воду зі Стиру.

***

З піддашся вежі
Зустрічаю зорі.
Вдивляючись у ніч,
Слухаю, як світанок
Розбуджують голуби.

***

Свято - день птахів.
Славослів'я крилатим.
Їх опудала
Оскляніло-льодово
В очі наші дивляться.

***

Став крайчиком
Татарський щит місяця
В нічному небі.
Вогненна літера С
В очах віддзеркалена.

***

Віддають себе
Фалосу-мікрофону.
"Бравісимо, бра..."
Мить жертвоприношення.
Шаленіють у залі.

***

Шпали й копія -
Мов копія драбини,
Що впала в траву.
Ростуть між рельсів клени -
Освітлюють шлях у тьму.

***

Снігові баби
Схоже, сестри кам'яних.
Сміється весна
До снігових. Кам'яні
Сторожать Україну.

***

Піщинка впала,
Шепочучи, на аркуш.
"Та її мови
Не встигну вивчити", -
Скаржуся променеві.

***

Як промовляє
Жахлива порожнеча?
Послухай себе,
Ударивши у бубон
І заплющивши очі.

***

Переконуеш:
"Історія - некрополь".
"Не для нас, - кажу. -
Ми бранці безімення
В братській могилі віків".

***

"Апостол, сівши
У крісло чиновника,
Стає Юдою"...
"Ні, - заперечую, - ні".
А ти: "Сліпці прозріють".

***

Вік прагматиків.
Одні бранці своїх справ.
І раптом - жінка:
"Біжу, щоб побачити,
Як зацвіли фіалки".

***

Жовті нарциси -
Розлука й самотність -
Несе старенька:
"Щовесни чоловіку
Саджу на могилі".

***

Дві самотності
Грають щасливу сім'ю
На сцені життя:
Так бояться розлуки
У закуліссі смерті.

РАЙ

Сльози Божої матері*
Золотавіють у траві
Біля церкви.
Перед хвірткою на лавчині -
Двоє стареньких:
Він і вона.
Зіпершись на костури,
Вдивляються у призахідне сонце
І слухають цвіркуна.
Між ними,
Заплющивши очі,
Помуркує кіт.
Біля ніг,
Де приліг пудель,
Походжає голуб...
А хтось запевняв,
Що раю
На землі
Не буває.

*Одна з народних назв звіробою

***

"Двоголові люди", -
Спалахувала дитяча думка,
Коли в сутіні,
Розбавленій дощем,
Під фіолетовими хмарами
Даленіли,
Віддаляючись-наближаючись,
Постаті
Біля хрестів -
Стовпів високовольтних
Електроліній.
Вже на старість
Розшифрував той осінній образ:
З бурякового колгоспного лану
Вертались односельці,
Несучи на плечах
Дітей.

"НАМ ПОТРІБЕН НЕ ТОЙ"

Чи то Петрович, чи Душич... Забув прізвище чоловіка, який учора помер. А все захищався словом, драбинками катренів спирався на свою Бавилонську вежу, аби не опинитися на дні. Дещо з його світлого, неоковирного наїву брало в свої обійми - пережив Норильське повстання і загалом стільки лихоліть, а не впустив у серце змія ненависті. Як же ж прізвище: чи то...

Намагання вирватися із забудькуватості (може, безпам'ятства?) перебиває телефонний дзвінок. Голос у трубці просить-вимагає, аби підійшов Вербич. "Слухаю, я..." - і називаю до пари з прізвищем і своє ім'я. "Ні, ні, нам потрібен не той. Я не знаю вас", - не дає договорити голос. "Як?" - подумки запитую себе, а в мікрофон жартую: "Ще не знаєте". - "Вже не знаємо, вже". І в телефоні озиваються короткі гудки.

Поклав трубку і зазирнув у затемнене вечором скло. На підвіконні знадвору похитував дзьобиком голуб. А десь з-за ширми п'тьми із солов'їним натхненням вицвірінькували горобці. З чорного дзеркала скла дивився здивований чоловік, який колись був мною.

ЧЕКАННЯ

Джерело втомилося чекати і
пересохло. Криниці сниться вода.
Чоловік, витягнувши порожнє відро,
розгублено підводить очі до
хмари, що зависла над
обезлюдненим простором.
Дощу немає. Криниця оточена
іржаво-жовтими бур'янами
посеред колишнього поля,
на місці обійсть.
Чоловік зазирає на дно. І чекає.

* * *

"Життя - завше міф,
Що вигадуєм собі", -
Посміхаєшся,
Прихилившись до липи,
Що променіє бджолами.

***

Озеро відступило,
Відкупившись золотими
Піщинками
Від кафе "Хвиля".
Аля сьогодні
Сюди забрело
Троє самітників.
Їм напівусохла верба поскрипує.
"Пісок на зубах", -
Каже перший.
Другий киває
І вголос роздумує,
Що трухляві стіни "Хвилі",
Оббиті бляхою,
Пофарбованою у голубе,
Радше нагадують небо,
Ніж озеро.
"То вітер", -
Цієї ж миті невпопад
Втручається третій.
І чоловіки підводять очі вгору,
Звідки
тихо
сиплеться пісок.

* * *

Полотно-туман.
Очерету китички
Пишуть світанок.

***

"Зустрічав смерть?" -
Запитає старенький.
"Чію?" - дивуюсь.
"Та ж мою. Зачекався". -
"Наша доля - чекати".

***

Все ж любитимуть.
Коли не житимеш.
Нині і подих
Піддається осуду.
Що ж казати про слово...

***

З літами поети
Переходять на прозу,
Як, зрештою, і життя
Перемандровує в свій образ.
Коли не вистачає слова,
Зазвичай рятуємося велемов'ям.
А поезія,
Наче покинуте дитинча,
Чекає у дверях,
Простягнувши руку.

***

Сонний снігопад
Шепоче притчу часу.
Нема ні сліду.
Та киває барвінок
Нам зеленим листочком.

* * *

Так вирізнявся,
Коли зійшов сніг.
А тепер барвінок
Якось потьмянів,
Адже зранку
Вибухнули бруньки
І зеленими метеликами
Поприховували колючки
Агрису.

ЛЕЛЕЧІЄ
У ГНІЗДАХ
СНІГ

***

Ще шепоче,
Падаючи, лист.
Не чує,
Хлюпає дитинністю
З очей,
Де весни квітнули колись,
Усміхнений
У шапці з інею.
Іржавобарвний світ.
Каштанопад.
Прощання дихає
Обновою.
А він іде,
Не бачачи па-па
Хиткої гілочки
Кленової.

***

Свою печаль дощем оплачує
Безсонна ніч, погасши в часоплин.
Береза зранку стала зрячою,
Обвішана зіницями краплин.

Чекання-спогади вдивляються
З усіх усюд, згустаючи в туман.
Береза - мов хранитель тайнства,
Що завтра вдягне у сніги зима.

***

Соборна самота.
Лелечіє у гніздах сніг.
Монета місяця
У срібно-синьому вогні.

Вбирає в ніч морозну
Дзеркало-вікно.
Хатина вбога,
Та над нею -
Зоряний вінок.

У кроні яблуні крислатої -
Три яблука.
У світлі погляду -
Немовлена печалинка.

Вселенська тиша.
Листя папоротеїнею.
Вдивляється сносмерть
Замерзлою сльозиною.

***

Старезний брук.
Блукалець-місяць
У чорнодзеркалі дороги.
У вікнах -
Привиди-обличчя
Давно посталих
Перед Богом.
У теміні
Горою - замок:
Бійницями
За Луцьком стежить.
Іду
На зустріч
Із віками
У світло
Вїздової вежі.

***

Старенькі вчителі торік ще
До смерті перекочували.
Безлюдна тиша
Хмільна печаллю.
Руїна.
Голі стіни.
Крига.
Й сьогодні
Можна було б
Жити.
Забуті книги
Читає вітер.

***

Серед снігів - давно забуті тіні.
За садом хата вбога - ніби вілла.
На кожній гілці сни
Гаптує іній -
Листочки
папороті
білої.

Вздвж шляху
Нерозбуджені дерева
Підставили під сонцевсесвіт плечі.
І пахне снігом
Сонно-березневим
Гніздо,
Що на хресті
лелечіє.

***

Стогнала ніч.
Гуло,
хурделило,
мело,
Безсонно кликало у жаль...
Постукала голубка у вікно:
Збирайся,
Я -
Твоя душа.

***

За склом вікна -
Вже зовсім інший час.
Вдивляються не краплі,
А льодинки...
Секундна стрілка
В образі меча.
Прощаючись, спинімося
На хвилинку.

Вже сивий світ зими.
Хуртечі вальс
Перед очима
Спогади колише.
Спасибі
Ненародженим словам,
Які живуть
У заповітній тиші.

ЗМІСТ

У відсвітах облич

"У погляді..."	5
"Церква сповита..."	6
Кременець	7
Корець	8
"Береза, що з туману..."	9
Лицар	10
"Автобус муркоче..."	11
"У зінцях сонця..."	12
"Господь господарює..."	13
У "царському селі"	14
Стрітєння	15
"Ні сліду..."	16
"Згуртувались..."	17
"Не можна..."	18
"Утіхою гріхоспокути..."	19
Мандрівник	20
"Пергаменту - півтисячоліття..."	21
"Часоплину..."	22
"Самотина століть..."	23
"Суцвіття фонтану..."	24
Дні полічити хотів	
"Украли годину часу..."	27
"П'ючи сік..."	27
"Прозорі куполи..."	28
"Трасою - машини..."	28
"Напередодні Великодня..."	29
"Пахне ялина..."	30
"Постукав дятел..."	31
"Старий мандрівник..."	31
"Тут пив горілку..."	32
"...бо пізно прийшла..."	32
"Куди, хлопчику..."	33

"Пахучий дощ..."	33
"З піддашшя вежі..."	34
"Свято - день птахів..."	34
"Став крайчиком..."	35
"Відають себе..."	35
"Шпали й колія..."	36
"Снігові баби..."	36
"Піщинка впала..."	37
"Як промовляє..."	37
"Переконуєш..."	38
"Апостол..."	38
"Вік прагматиків..."	39
"Жовті нарциси..."	40
"Дві самотності..."	41
Рай	42
"Двоголові люди..."	43
"Нам потрібен не той..."	44
Чекання	45
"Життя - завше міф..."	46
"Озеро відступило..."	47
"Полотно-туман..."	48
"Зустрічав смерть..."	49
"Все ж любитимуть..."	49
"З літами поети..."	50
"Сонний снігопад..."	51
"Так вирізнявся..."	52
Лелечіє у гніздах сніг	
"Іще шепоче..."	55
"Свою печаль дощем..."	56
"Соборна самота..."	57
"Старезний брук..."	58
"Старенькі вчителі..."	59
"Серед снігів..."	60
"Стогнала ніч..."	60
"За склом вікна..."	61

Літературно-художнє видання

Вербич В.О.

Часоплину невидимі грані

Редактор - Зоряна Вербич

*Комп'ютерний набір Віктора Грибовицького
Комп'ютерна верстка Андрія Кристальського*

Формат 70x100/16. Папір офсетний.
Гарнітура Benguiat. Друк офсетний.
Наклад 500 пр.

Видавництво

"Волинська мистецька агенція "Терен"
43025, м. Луцьк, Головнопоштамт, а/с № 157
Тел. 8-050-6743321
gazeta@univer.lutsk.ua

Свідоцтво Державного комітету
телебачення і радіомовлення України
ДК № 1508 від 26.9.2003 р.

Віддруковано у ВАТ "Волинська обласна друкарня"
43010, м. Луцьк, просп. Волі, 27. Тел. 4-25-07.
Свідоцтво Держкомінформу України
ДК № 1350 від 13.05.2003 р.

В 31 **Вербич В.** Часоплину невидимі грані. Вірші. -
Луцьк: ВМА "Терен", 2005. - 64 с.

ISBN 966-8575-40-7

"Часоплину невидимі грані" - спроба зазирнути у сутність таїни буття, яка проявляється щомиті. У цих текстах, написаних в основному впродовж 2005 року, - данина вдячності Творцеві за дар жити і мати власну стежину.

УДК 821. 161. 2-1
ББК 84. 4 УКР 6-5